

LEHTINEN, OTTO: Polven eturistisiteen repeämä ja siihen liittyvien
liitännäisvammojen esiintyvyys ja yhteys vammamekanismiin

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 19 s.
Ortopedian ja traumatologian oppiaine
Kevät 2016

Eturistisiteen repeämä on polven yleisin ligamenttivamma, jota esiintyy erityisesti liikuntaa harrastavilla ja kilpaurheilijoilla. Vuonna 2010 Suomessa operoitiin 2900 eturistisiteen repeämää. Tässä tutkimuksessa olen selvittänyt eturistisiteen repeämän liitännäisvammojen esiintyvyyksiä ja niiden yhteyttä vammamekanismiin. Vammamekanismeina tutkimuksessa on suora kontakti ja sen vastakohtana ei-kontakti, joka tarkoittaa polven vaurioitumista väännön tai liikkeen äkillisen muutoksen seurauksena ilman varsinaista ulkoisen tekijän iskuja. Lisäksi olen tutkinut, vaikuttaako ikä ja sukupuoli liitännäisvammojen esiintyvyyteen.

Potilasaineiston olen kerännyt retropektiivisesti Sairaala Neon potilastietojärjestelmästä. Aineiston koko on 100 potilasta ja potilaat ovat iältään 13–58-vuotiaita. Potilasaineisto koostuu potilaista, joilla on ollut eturistisiteen repeämä, mahdollinen liitännäisvamma ja polvi on operatiivisesti hoidettu. Potilastiedoista olen tilastoinut tiedot potilaiden iästä, sukupuolesta, vammamekanismista ja liitännäisvammoista. Liitännäisvamat olen kerännyt tutkimalla potilaiden magneettikuvauslausuntoja ja leikkauskertomuksia. Potilastiedoista saadut tilastot olen analysoinut erilaisilla biostatistiikan työkaluilla. Aineiston olen analysoinut Fisherin testillä, Khiin neliötestillä ja logistisella regressiolla.

Keskeisimpiä tuloksia tutkimuksessani on muun muassa nivelsidevammojen prosentuaalisesti suurempi esiintyvyys kontaktivammoissa kuin ei-kontaktivammoissa. Nivelkierukkavammoja puolestaan esiintyy ei-kontaktivammoissa enemmän. Tulokset eivät ole kuitenkaan tilastollisesti merkitseviä. Naisilla esiintyy odotetusti enemmän nivelsidevammoja eturistisiteen repeämän liitännäisvammana. Tutkimus osoittaa, että sisemmän nivelkierukan ja tibian ulomman kondyylin vamman riski kasvaa iän myötä. Tutkimuksessani esiintyy eroja liitännäisvammojen määrässä. Tilastollisesti erot eivät kuitenkaan ole merkitseviä. Jatkotutkimuksia varten aineiston koon kasvattaminen on ensisijaisen tärkeää, jotta erot tulevat tilastollisesti merkitseviksi.

Asiasanat: eturistisiteen repeämä, liitännäisvamma